

VRTNICE MORAMO PRAVILNO SADITI IN NEGOVATI!

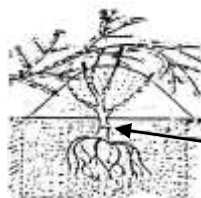
Je sajenje v rani pomladi je najbolj uspešno!

PRIPRAVA ZEMLJE: Zemljo prekoplamo približno 50cm globoko. Vrtnica ima globok koreninski sistem, zato je globoko prekopana zemlja osnovni pogoj za dobro uspevanje! Navadno lopatanje - 20cm - zadostuje komaj za povrtnino. Slabo zemljo lahko pri tem izboljšujemo z šoto, preležanim gnojem, kompostom, pepelom, apnom itd. Od umetnih gnojil smemo pri tem uporabljati le TOMAŽEVO ŽLINDRO, ki je lahko damo v zalogo kar cel kilogram na sadiko, najbolje pri prekopavanju. Vseh drugih umetnih gnojil pri sajenju ne uporabljamo, ker so lahko nevarna. Uporabljati jih smemo šele, ko se rastlina vraste, in to večkrat v majhnih količinah. Nikar jih ne trosite tik ob rastlini, marveč dalje naokrog, kjer so drobne koreninice.

SAJENJE IN PREZIMOVANJE

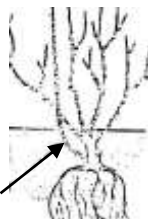
Če dospelih sadik ne moremo posaditi takoj, jih zakoplamo v zemljo, dobro zalijemo in mladike prekrijemo s smrekovino ali drugo tvarino, da se ne izsušijo. Pred sajenjem namočimo korenine v zmes zemlje in vode - redko blato - kjer jih pustimo nekaj ur, da se napijejo. To je še zlasti potrebno pri izsušenih sadikah, kjer jih lahko namakamo 1-2dni. Sadimo tako, da pride cepljeno mesto, ki se dobro vidi na korenjači, še 3 cm pod površino zemlje. S tem zavarujemo vsaj nekaj očesc, če bi ne mogli jeseni pravočasno pred mrazom obsuti mladik. Po sajenju dobro zalijemo z vodo, da se zemlja sesede okoli korenin. Nato znova pritegnemo zemljo in obsujemo mladike kakih 15cm visoko, podobno kot krompir. Vrtnica ima velik stržen in se zato zelo rada izsuši. Z osipanjem mladik to preprečimo. Prav tako zavarujemo vsako jesen sadike pred hudim mrazom. Zelo koristno je, če vrh tega pokrijemo mladike še s smrekovim ali borovim vejčjem! Vrtnice zelo trpijo sušo. Bodimo pozorni nato v zimah brez snega in pomladih brez padavin. Vrtnice izdatno zalijemo in jim omogočimo dober začetek rasti.

SLIKA: puščica prikazuje, da je cepljeno mesto 4-5cm pod površino

Mladike osipljemo 15 cm visoko in jih nad nasuto zemljo odrežemo. Prav tako zavarujemo v pozni jeseni mladike pred mrazom in jih pokrijemo s smrekovim ali borovim vejčjem.

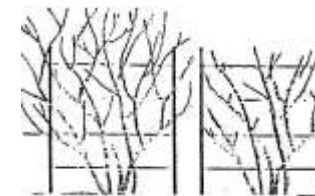
DIVJE IZRASTKE JE TREBA SPROTI ODSTRANJEVATI

Vrtnica je cepljena na korenino divjega šipka, ki se necepljen razraste v mogočen grm. Le na taki podlagi so življenja zmožne šibke in bogato cvetoče sorte. Podlaga daje duška svoji močni rasti s tem, da večkrat požene kak divji izrastek. Tega čimprej odstranimo tik ob korenini!

SLIKA: puščica prikazuje divji izrastek, ki ga odkopljemo in odrežemo

Poleti odstranimo po odevetu šipkove jagode, da se čimprej razvije nov cvet. Tudi previsoko zrasle mladike lahko nekaj skrajšamo. V pozni jeseni, tik pred hujšim mrazom, mladike nekaj prikrajšamo, da jih lažje obsujemo. Šele v začetku marca, ko mladike spet odgnemo, jih obrežemo na kakih 20-25cm, pri tem pa odstranimo odmrli les. Pri spenjalkah odrežemo le šipkove jagode in odstranimo stari les. Le daljše mladike lahko nekaj prikrajšamo.

Pri spenjalkah odstranimo le star les in krajšamo predolge mladike

BOLEZNI IN ŠKODLJIVCI

Najhujša je **črna listna pegavost**. Na listih opazimo črne lise. Bolezen se hitro širi in napadeni listi odpadejo. To preprečimo, če poleti prav do pozne jeseni škropimo vsakih 10-14dni s fungicidom kot je: **DITHANE** ali **ANTRACOL** ali **MERPAN**... Za trsje in druge rastline predpisano koncentracijo lahko pri vrtnicah brez skrbi podvojimo in tako dosežemo boljši uspeh.

Pepelasta plesen ali pepelovka je druga najpogostejša bolezen pri vrtnicah, ki se pojavi poleti in zgodaj jeseni. Opazimo jo kot bel poprh na listih in popkih. Listi se zvijajo in prezgodaj odpadejo. Plesen preprečimo in zdravimo, če v sončnem in toplem vremenu trosimo po listih **ŽVEPLENI PRAH** s pomočjo redke nogavice. Še boljši uspeh pa dosežemo, če škropimo s sredstvi kot so: **COSAN** ali **MOČLJIVO ŽVEPLO** ali **KUMULUS** ali **PEPELIN** in drugi.

Sistemični fungicidi kot so **CELAFLOL SAPROL**, **DUAXO koncentrat in DUAXO sprej**, **TOPAS**, **STROBY**, **QUADRIS**, **SCORE** in podobni, delujejo na plesen in listno pegavost tako, da prodrejo v rastlino in imajo tako poleg preventivnega učinka tudi kurativnega. To pa pomeni, da učinkujejo tudi, ko je bolezen že izbruhnila.

Uši in druge škodljivce zatremo najlažje, če škropimo z insekticidi kot so **CALYPSO** ali **KOHINOR** ali **PIRIMOR** ali **ACTARA** ali **MOSPILAN** ali **NEEMAZAL** ali **CELAFLOL CAREO**. Vsa ta sredstva lahko tik pred uporabo mešamo s fungicidi in tako obenem preprečimo boleznin in zatremo škodljivce. Lahko pa uporabimo že kombinirana sredstva, kot so **PIROX** – set za vrtnice ali **CELAFLOL COMBI**.

Priporočljivo pri vrtnicah pa je tudi zimsko škropljenje s **FRUTAPONOM**, ki mu dodamo bakreno sredstvo kot je na primer **CUPRABLAU**. Škropimo tik preden vrtnice odzenejo. Vsa omenjena sredstva dobimo v kmetijskih apotekah, kjer vam bodo svetovali tako glede izbire sredstva, kot njegove uporabe. Nekatera od zgoraj omenjenih sredstev (podčrtana) lahko dobimo brez izkaznice o strokovnem usposabljanju glede varstva rastlin in so okolju prijazna. Prav tako pa je na tržišču že mnogo naravnih pripravkov, ki se uporabljajo v ekološkem kmetijstvu in jih lahko uporabimo tudi za zaščito vrtnic pred boleznimi in škodljivci.

DOBRA KNJIGA JE NAJBOLJŠI PRIJATELJ IN SVETOVALEC

V revijah **MOJ MALI SVET**, **ROŽE&VRT**, **ZELENI RAJ**..., najdemo prispevke o sajenju, negi in oskrbi vrtnic. Mladinska knjiga je pred leti izdala v zbirki za 'spretne vrtnarje' knjigo **VRTNICE**, ki je izpopolnjena in posodobljena izdaja svetovne uspešnice o izbiri, gojenju in negi vrtnic. Tudi Kmečki glas je pred nekaj leti izdal knjigo **VRTNICE** avtorja Matjaža Mastnaka. Prav tako pa v vsaki vrtnarski knjigi najdemo poglavje o vrtnicah.